SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 6 1963 **Årg. 13**

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Några problem i samband med jordbrukares taxering till allmän varuskatt

Av biträdande taxeringsintendent Jan Svenner

Taxeringen till allmän varuskatt av jordbrukare torde i regel icke förorsaka taxeringsnämnderna några större bekymmer. I allmänhet är det endast en relativt blygsam försäljning av jordbruksprodukter till exempelvis sommargäster samt värdet av till det egna hushållet uttagna produkter som blir föremål för denna taxering. Vissa fall ha dock visat sig vara ganska svårbemästrade. Framför allt gäller detta när man kommer in på frågan huruvida en viss verksamhetsgren bör hänföras till inkomst av jordbruksfastighet eller till inkomst av rörelse.

Nu kanske man kan tycka, att det inte skulle spela någon större roll om en skattskyldig taxeras till allmän varuskatt som rörelseidkare eller jordbrukare. På grund av de olikheter som råder i fråga om beskattningsreglerna mellan å ena sidan allmän varuskatt för jordbruksprodukter och å andra sidan allmän varuskatt i övrigt är dock frågan ej betydelselös. En rörelseidkare är normalt skyldig att avgiva deklaration för preliminär allmän varuskatt varannan månad under löpande beskattningsår och samtidigt betala in den varuskatt, som belöper på redovisningsperioden. Han får därigenom genomsnittligt endast en månads kredit med inbetalningen. För en jordbrukare äro reglerna annorlunda. För den skattepliktiga omsättning jordbrukaren har under exempelvis år 1962 taxeras han till varuskatt år 1963 och inbetalar skatten såsom kvarstående skatt först i mars och maj månader år 1964. Detta under förutsättning att han inte dessförinnan har gjort en frivillig fyllnadsinbetalning. Enligt 66 § förordningen om allmän varuskatt (AVF) skall nämligen allmän varuskatt för jordbruksprodukter icke upptagas å debetsedel avseende preliminär skatt. Jordbrukaren är således icke skyldig inbetala varuskatten annat än som kvarstående skatt. Detta innebär, att den jordbrukare, som

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

redovisar sina inkomster per kalenderår, får en skattekredit som varierar från 26 månader för januari månads omsättning till 16 månader för december månads omsättning. Härtill kommer, att för vissa verksamhetsgrenar är frågan om verksamheten skall hänföras till inkomst av jordbruk eller till inkomst av rörelse direkt avgörande för om varuskatt överhuvud taget skall utgå eller icke. Med hänsyn till dessa omständigheter torde en viss uppmärksamhet böra ägnas frågan om i vilken förvärvskälla taxeringen rätteligen bör ske.

Jordbrukares skattskyldighet till allmän varuskatt

Enligt 63 § AVF åvilar skattskyldighet ägare eller brukare av jordbruksfastighet, som till konsument försäljer eller för förbrukning uttager sådan produkt från jordbruket eller dess binäringar som enligt förordningen är att hänföra till skattepliktig vara.

Skattskyldigheten omfattar således endast tillhandahållande av produkter från jordbruket. För utförda tjänsteprestationer föreligger icke skattskyldighet till allmän varuskatt för jordbrukare. När det gäller tjänsteprestationer är det således särskilt betydelsefullt att verksamheten hänföres till rätt förvärvskälla.

För undvikande av missförstånd må påpekas, att med tjänsteprestationer i detta sammanhang avses tjänsteprestationer i varuskatteförordningens mening (§ 11 AVF) och icke vad som enligt kommunalskattelagen (KL) skall upptagas under "inkomst av tjänst" i den allmänna självdeklarationen.

En i detta avseende aktuell tjänsteprestation är uthyrning av maskiner. Drives verksamheten som rörelse föreligger skattskyldighet vid uthyrning av maskiner utan förare. Betraktas uthyrningen som binäring till jordbruket föreligger ej skattskyldighet.

Samma är förhållandet med så kallad legosågning av virke. Även i detta fall föreligger skattskyldighet till allmän varuskatt endast om verksamheten betraktas som rörelse men däremot icke om den bedrives i mindre omfattning. När det gäller vissa andra tjänsteprestationer, såsom körslor och löneförmalning av spannmål, är frågan inte aktuell enär dessa tjänster icke äro av skattepliktig natur.

Inkomst av jordbruksfastighet enligt 21 § KL

Enligt 21 § KL hänföres till intäkt av jordbruksfastighet allt vad av fastighet här i riket, som taxerats såsom jordbruksfastighet, kommit ägaren eller brukaren till godo, såsom:

a) värdet av bostad
b) intäkt av jordbruk med binäringar
c) intäkt av skogsbruk
d) intäkt av annat slag.

Lagen delar således upp intäkt av jordbruksfastighet i fyra olika kategorier. Eftersom jordbrukare är skattskyldig till allmän varuskatt endast för produkter från jordbruket eller dess binäringar faller således intäkter hänförliga till någon av de övriga tre kategorierna utanför beskattningens ram. I det kända regeringsrättsutslaget den 30/5 1961 i ärende rörande förhandsbesked bekräftas också, att inkomst av skogsbruk ej medför skattskyldighet till allmän varuskatt.

Till *jordbruk med binäringar* hänföres bland annat intäkt genom löpande försäljning av levande eller döda inventarier, så ock genom avvyttring av produkter från jordbruket eller dess binäringar,

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

vidare intäkt genom annan inkomstbringande användning av jordbrukets eller dess binäringars alster, inventarier eller arbetspersonal, såsom körslor, uthyrning av dragare, maskiner och dylikt samt värdet av uttag av produkter från jordbruket eller dess binäringar för bland annat hushållet ävensom för förädling eller förbrukning i rörelse som drives av den skattskyldige.

Till *intäkt av skogsbruk* hänföres bland annat intäkt genom avyttring av skogsprodukter, därunder inbegripna produkter av sådan förädlingsverksamhet, som ingår i skogsbruket, genom upplåtelse av avverkningsrätt m m, vidare värdet av skogsprodukter, som den skattskyldige tillgodogjort sig för bland annat reparationer och grundförbättringar, för hushållets eller arbetspersonalens behov eller å annan av den skattskyldige innehavd fastighet eller i av honom bedriven rörelse.

Till *intäkt av annat slag* hänföres bland annat intäkt genom avyttring av eller upplåtelse av rätt att tillgodogöra sig sten, torv, grus, lera och dylikt samt av arrenden och hyror för lägenheter m m.

Av de fyra kategorierna är den första det vill säga bostadsförmån och den sista det vill säga intäkt av arrenden, genom försäljning av grus, sten m m icke aktuella enär hithörande intäkter icke medföra skattskyldighet till allmän varuskatt i något sammanhang. Däremot kan till intäkt av skogsbruk hänförliga verksamhetsgrenar avseende förädling av skogsprodukter medföra skattskyldighet om de bedrivas i sådan omfattning, att de bör betraktas som självständiga rörelser. Detsamma gäller vissa, under inkomst av jordbruk med binäringar upptagna tjänsteprestationer. I dessa fall är skattskyldigheten till allmän varuskatt direkt beroende på om verksamheten är hänförlig till rörelse eller ej.

Anvisningarna till 21 § KL

1) *Trädgårdsskötsel*

Det är ganska vanligt att trädgårdsskötsel bedrives å fastighet, som taxerats som jordbruksfastighet. Ofta redovisas intäkterna av trädgården å jordbruksbilaga. Det är inte alltid redovisningen bör ske på detta sätt.

Andra meningen av punkt 2 anvisningarna har följande lydelse: ”Trädgårdsskötsel, därunder inbegripen växtodling under glas, räknas till jordbruk, då den drives tillsammans med annat jordbruk.” Konsekvensen av detta stadgande torde bli att trädgårdsskötsel, som bedrives å jordbruksfastighet utan samband med annat jordbruk, icke hänföres till jordbruk utan till rörelse. I enlighet härmed bör den, som å jordbruksfastighet bedriver enbart trädgårdsskötsel, betraktas som rörelseidkare. Han bör därför redovisa inkomsten av trädgården på rörelsebilaga samt blir pliktig att registrera sig som skattskyldig till allmän varuskatt och betala in varuskatten löpande under beskattningsåret. Den som jämsides med trädgården bedriver annat jordbruk betraktas däremot som jordbrukare och är icke skyldig registrera sig utan får betala in varuskatten som kvarstående skatt och detta oavsett hur stor den skattepliktiga omsättningen är i trädgårdsverksamheten.

Här kommer man in på frågan om när ”annat jordbruk” skall anses föreligga. Enligt första meningen av andra anvisningspunkten hänföres till jordbruk ”åkerbruk och ängsskötsel, även då sådant bedrives för industriellt behov, så ock i samband därmed bedriven husdjurs-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

skötsel, varunder inbegripes utnyttjande av bete å såväl skogsmark som annan mark." Med hänsyn till avfattningen av denna bestämmelse torde intäkten av vad som är att hänföra till dylik jordbruksverksamhet icke få vara alltför obetydlig för att den skattskyldige skall kunna anses bedriva "annat jordbruk". Om en trädgårdsmästare exempelvis skulle ha någon enstaka ko eller gris huvudsakligen för det egna hushållets behov, lär detta ej kunna medföra att han kan anses bedriva "annat jordbruk" vid sidan av trädgården. Många gånger torde det dock säkerligen bli svårt att avgöra, om en skattskyldig kan anses bedriva "annat jordbruk" eller inte.

Ett fall, där avgörandet kan vara besvärligt är följande:

En trädgårdsmästare bedriver å jordbruksfastighet vanlig trädgårdsodling med grönsaker, blommor och dylikt. Därjämte har han potatisodling å relativt stor areal. Någon annan jordbruksverksamhet förekommer ej. Skall potatisodlingen anses såsom "annat jordbruk" eller betraktas som ett led i trädgårdsrörelsen? Vid denna bedömning torde potatisodlingens storlek i förhållande till omfattningen av trädgårdsverksamheten i övrigt få avgörande betydelse.

För att närmare belysa bestämmelsernas tillämpning i praktiken redogöres här nedan för två fall, hämtade från 1962 års taxering:

En skattskyldig äger en jordbruksfastighet om 9,5 hektar. Av denna areal är 8 hektar utarrenderade, å återstoden bedriver den skattskyldige handelsträdgård. Redovisning har skett å jordbruksbilaga. Summa bruttointäkter å bilagan uppgår till 45.700 kronor varav trädgårdsprodukter 41.500 kronor, arrenden 1.400 kronor, återstoden avser värdet av bostad och andra naturaförmåner. Nettointäkten å bilagan uppgår till 11.000 kronor, procentavdraget utgör 1.200 kronor och till kommunal inkomstskatt skattepliktig inkomst 9.800 kronor. Den skattskyldige är registrerad som skattskyldig till allmän varuskatt och har betalat in varuskatten löpande under beskattningsåret. Taxeringsnämnden har icke företagit någon ändring beträffande hans redovisning. Härigenom har den skattskyldige taxerats som jordbrukare vid inkomsttaxeringen men behandlats som rörelseidkare vid taxeringen till allmän varuskatt. Eftersom denne skattskyldige icke bedrivit annat jordbruk tillsammans med trädgården, borde han ha redovisat för handelsträdgården å rörelsebilaga.

Det andra fallet avser en plantskoleägare, som bedriver sin verksamhet å jordbruksfastighet. Han lämnar dock inte någon jordbruksbilaga utan redovisar å rörelsebilaga 8 a och bifogar räkenskapsutdrag. Å vinst- och förlustkontots kreditsida har uppgivits bland annat följande inkomstposter: produkter 220.000 kronor, levande inventarier 15.000 kronor, mjölk 14.000 kronor, skogsprodukter 8.000 kronor. Vederbörande är registrerad som skattskyldig till allmän varuskatt och har redovisat en skattepliktig omsättning av 1.660 kronor, varav 630 kronor avser försäljning till konsumenter och 1.030 kronor värdet av egna uttag. Hela den skattepliktiga försäljningen avser mjölk. Försäljningen i övrigt är icke skattepliktig, enär den avser försäljning till återförsäljare samt försäljning av icke skattepliktiga plantor.

Denne skattskyldige får anses bedriva vanligt jordbruk tillsammans med plantskolan. Under sådana förhållanden bör

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

hela verksamheten hänföras till förvärvskällan jordbruk. I stället för å rörelsebilaga 8 a bör han redovisa å jordbruksbilaga 4 c. Han bör avregistreras som skattskyldig och betala varuskatt som jordbrukare. Den skattepliktiga omsättningen kommer därvid att uppgå till endast 1.000 kronor, avseende värdet av egna uttag, enär jordbrukare icke är skattskyldig för försäljning till konsumenter i allenast ringa omfattning, vilket, enligt av riksskattenämnden utfärdade anvisningar, får anses vara fallet när försäljningen icke överstigit 1.000 kronor.

2) *Binäring till jordbruk eller rörelse?*

Begreppet binäring till jordbruk respektive vad som är att hänföra till rörelse definieras närmare i följande stycke av anvisningarna till 21 § KL: "Såsom binäring till jordbruk är att anse sådan i sammanhang med jordbruk bedriven förvärvsverksamhet, som avser att med utnyttjande av fastighetens alster eller naturtillgångar, av vid jordbruket anställd arbetskraft eller av därför avsedda inventarier utvinna en biförtjänst. I enlighet härmed räknas såsom binäring till jordbruk mejerihantering och kvarndrift för förädling av väsentligen det egna jordbrukets produkter, kalkbränning, tegeltillverkning och dylikt, som huvudsakligen drives för eget behov och med fastighetens ordinarie arbetskraft. Hit räknas ock under ovan angiven förutsättning bi- och fjäderfäskötsel, jakt, fiske, hemslöjd, verkställande av körslor mot lega, uthyrning av dragare, maskiner och redskap, hemslagt m m dylikt. Drives åter sådan verksamhet i större omfattning såsom mera fristående företag och med särskilda därför avsedda byggnader eller inrättningar, särskilda maskiner eller inventarier och i huvudsak särskild arbetspersonal, är verksamheten att hänföra till rörelse. I enlighet härmed äro icke att hänföra till jordbrukets binäringar sådana företag som kvarndrift för förmalning huvudsakligen av inköpt eller annan tillhörig spannmål, brännerihantering, kalkbränning eller tegeltillverkning huvudsakligen för avsalu m m dylikt. Ej heller är försäljning av jordbrukets eller dess binäringars produkter att anse såsom binäring till jordbruk, därest försäljningen skett från handelsbod eller annat stadigvarande försäljningställe utom fastighetens område."

Jämför man dessa två definitioner det vill säga när en verksamhetsgren skall anses som binäring till jordbruk respektive hänföras till rörelse finner man, att gränsdragningen när det gäller sådana verksamhetsgrenar som kvarndrift, kalkbränning och tegeltillverkning, vilka omnämnas som exempel i båda definitionerna, knappast bör medföra några större svårigheter: drives verksamheten huvudsakligen för eget behov är den en binäring till jordbruket, avser kvarndrift förmalning huvudsakligen av inköpt eller annan tillhörig spannmål och kalkbränning eller tegeltillverkning sker huvudsakligen för avsalu föreligger rörelse.

För andra verksamhetsgrenar torde det emellertid bli annorlunda. Om försäljningen från en hönsgård exempelvis överstiger värdet av egna uttag torde verksamheten icke kunna anses huvudsakligen bedriven för eget behov och bör då, enligt anvisningen, icke hänföras till binäring till jordbruket. Men den kan inte utan vidare hänföras till rörelse. För att så skall kunna ske måste verksamheten bedrivas i större omfattning såsom mera fristående företag etc. Det torde finnas ett otal fall, där en jordbrukares äggför-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

säljning väsentligt överstiger värdet av egna uttag men där verksamheten icke kan hänföras till rörelse enligt definitionen i anvisningen till 21 §. I sådana fall torde definitionen av vad som är att hänföra till rörelse väga tyngst: om en verksamhet icke uppfyller de krav, som enligt anvisningen fordras för att en verksamhet skall hänföras till rörelse, bör den anses vara en binäring till jordbruket även om den bedrives i betydligt större omfattning än som angivits i definitionen av detta begrepp.

Men den absoluta storleken av verksamheten är ej ensam utslagsgivande. Av avgörande betydelse är också verksamhetens omfattning i förhållande till omfattningen av jordbruket i övrigt. Vid sådant förhållande kan en verksamhet av viss omfattning, som för en skattskyldig är att hänföra till binäring till jordbruk, för en annan vara att anse såsom självständig rörelse, beroende på, att verksamheten för den sistnämnde är i förhållande till själva jordbruket av större betydelse än för den förstnämnde.

På grund av de vaga bestämmelserna på detta område, torde det i många fall vara förenat med svårigheter att avgöra om en verksamhetsgren bör hänföras till jordbruk med binäringar eller till rörelse. Facklitteraturen på detta område är mycket tunnsådd. Skattehandböckerna behandlar frågan ytterst summariskt. I skattetidskrifterna synes detta spörsmål icke ha varit föremål för diskussion. Orsaken härtill är sannolikt den att frågan om en verksamhetsgren bör hänföras till binäring till jordbruk eller till rörelse tidigare inte haft så stor betydelse, varför de skattskyldigas redovisning i regel har godtagits. Antalet rättsfall på detta område tycks inte heller vara så omfattande. Flertalet äro av äldre datum och avse i regel sådana verksamhetsgrenar som grustäkt, stenkolsbrytning och liknande, som äro av mindre intresse ur varuskattesynpunkt.

Här nedan redogöres dock för två regeringsrättsutslag som beröra ur varuskattesynpunkt aktuella verksamhetsgrenar.

Det första är regeringsrättens utslag den 23/4 1953 i ärende rörande förhandsbesked återgivet i Meddelanden från riksskattenämnden nr 5/1953:

En jordbrukare, som redovisade inkomsten av sitt jordbruk — cirka 120 har — enligt kontantprincipen, hade under år 1945 börjat driva hönseri såsom binäring till jordbruket och inköpte då 1.400 kycklingar för 2.000 kronor. Hönseriet hade därefter utvecklats genom avel och föranlett anskaffning av diverse inventarier. Under år 1950 hade uppförts en byggnad för kläckeri. Jordbrukaren hade för avsikt att till ett nybildat aktiebolag, vari han ägde samtliga aktier, överlåta hönseriet med därtill hörande tillgångar för 316.486 kronor enligt följande fördelning:

Kläckeribyggnaden	36.000
4.568 hönor och tuppar	54.816
13.505 kycklingar	52.770
382 avelsankor	7.640
Döda inventarier	133.183
Inneliggande lager av fodervaror	32.077
Summa	316.486

Jordbrukaren anhöll hos riksskattenämnden om förhandsbesked, huruvida någon del av vederlaget, utöver ersättningen för fodervaror, vore att anse som skattepliktig inkomst för honom.

Riksskattenämnden förklarade i förhandsbesked att av förenämnda vederlag

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

såsom skattepliktig intäkt för sökanden skulle upptagas allenast vad som belöpte på kycklingar, 52.770 kronor, samt på fodervaror, 32.077 kronor, eller sålunda tillhopa 84.847 kronor.

Efter besvär av taxeringsintendenten gjorde regeringsrätten den ändringen i förhandsbeskedet att "enär med hänsyn till omständigheterna överlåtelsen av fjäderfäbesättningen i dess helhet måste anses såsom avyttring av produkter från en jordbrukets binäring — av det i förhandsbeskedet omförmälda vederlaget 316.486 kronor såsom skattepliktig intäkt för sökanden skall upptagas — förutom de i beskedet angivna beloppen 52.770 kronor och 32.077 kronor — jämväl vad som uppgivits såsom värden å hönor, tuppar och avelsankor, nämligen 54.816 kronor och 7.640 kronor."

Regeringsrättens motivering till sitt beslut, nämligen att verksamheten är hänförlig till binäring till jordbruk, synes förbryllande. De krav, som i anvisningarna till 21 § KL uppställas, för att en verksamhet skall kunna hänföras till rörelse synas vara uppfyllda: verksamheten förefaller att vara bedriven i större omfattning, att den drives såsom mera fristående företag framgår av att ägaren ämnar överlåta verksamheten på ett aktiebolag, särskild byggnad har uppförts och särskilda inventarier har anskaffats för ett avsevärt belopp.

Det andra rättsfallet är regeringsrättens utslag den 10/6 1959, återgivet i Svensk Skattetidning nr 2/1960 sid .4: En jordbrukare med en gård om 7 har åker och 22 har skog hade redovisat inkomst av traktorkörslor å rörelsebilaga. Bruttointäkterna uppgick till 2.816 kronor varav 861 kronor avsåg körslor i det egna jordbruket. Efter avdrag för omkostnader och värdeminskning återstod en nettointäkt av 63 kronor. Prövningsnämnden ansåg verksamheten som binäring till jordbruket och rättade deklarationen i enlighet härmed. Kammarrätten ej ändring.

Regeringsrätten ansåg icke anledning föreligga att frångå den skattskyldiges deklaration enär ifrågavarande verksamhet med hänsyn till i målet upplysta omständigheter rörande arten av den skattskyldiges jordbruksmaskiner och formerna för verksamhetens bedrivande finge anses hänförlig till förvärvskällan rörelse. Hos regeringsrätten hade den skattskyldige uppgivit att maskinstationen förutom traktorn omfattade tvåskärig plog, traktorkultivator, slåtteraggregat och potatissättningsmaskin. Samtliga inventarier hade varit nya vid inköpen. Intäkterna av verksamheten hade åren 1953—1957 (besvären avsåg taxeringsåret 1953) varierat mellan 3.359 kronor och 6.041 kronor varav från egna jordbruket belopp varierande från 420 kronor till 716 kronor.

3) *Skogsbruk*

I anvisningarna till 21 § KL säges om skogsbruk bland annat följande:

"Skogsbruk, varmed avses egen eller arrenderad fastighets utnyttjande för skogshantering, anses såsom ett särskilt sätt att utnyttja fastigheten och räknas förty icke såsom binäring till jordbruk.

Under skogsbruk inbegripes skogsavverkning på grund av avverkningsrätt, som skattskyldig vid avyttring av fastighet förbehållit sig å den avyttrade fastigheten. Skogsavverkning å annans mark på grund av särskild upplåtelse av avverkningsrätt är däremot att hänföra till rörelse.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

Har den, som idkat skogsbruk, tillika drivit virkesförädling eller utvinning av biprodukter av skogsbruket såsom tjära och dylikt, anses denna verksamhet som skogsbruk, där den varit av mindre omfattning eller väsentligen avsett husbehov. Har dylik verksamhet däremot varit av större omfattning och bedrivits med särskilda anordningar av stadigvarande art, t ex fasta kolugnar, fasta tjärugnar eller dylikt, anses särskild rörelse föreligga."

Bestämmelsen att skogsavverkning å annans mark på grund av särskild upplåtelse av avverkningsrätt är att hänföra till rörelse kan bland annat få följande konsekvens:

En jordbrukare avverkar dels egen skog dels skog å grannens mark på grund av inköpt avverkningsrätt. Härvid avverkas timmer, som säljes till ett byggnadsföretag att användas vid pålning. För de pålar, som härrör sig från grannens skog, föreligger skattskyldighet till allmän varuskatt enär inkomsten av denna försäljning skall hänföras till inkomst av rörelse. Härrör sig pålarna från den egna skogen föreligger däremot ej skattskyldighet till allmän varuskatt enär inkomsten härav utgör inkomst av skogsbruk.

Eftersom förädling av skogsprodukter anses såsom skogsbruk och icke som binäring till jordbruk blir en jordbrukare skattskyldig till allmän varuskatt för exempelvis produkter förädlade i egen såg endast under förutsättning, att sågen bedrives i så stor omfattning att verksamheten bör betraktas som rörelse.

I fråga om skogsägare med egen sågverksrörelse kan diskuteras vilka produkter som bör hänföras till inkomst av skogsbruk respektive till inkomst av rörelse. Enligt min uppfattning bör till inkomst av skogsbruk hänföras försäljning av sådana produkter, som normalt hänföres dit exempelvis barkade och i lämpliga längder kapade stockar under det att försäljning av produkter som genomgått ytterligare förädling hänföres till inkomst av rörelse.

Ett liknande spörsmål åskådliggöres med följande exempel:

En godsägare har bildat ett aktiebolag som driver sågverksrörelse. All försäljning av skogsprodukter och virke sker genom bolaget. Fråga har uppstått om varuskatt skall uttagas vid försäljning till konsument av pålar, som härröra sig från avverkning å godsägaren tillhörig skog.

Enär likviden för bolaget utgör inkomst av rörelse föreligger skattskyldighet till allmän varuskatt för bolaget. Om försäljningen ej sker via bolaget utan direkt från godsägaren föreligger däremot ej skattskyldighet enär inkomsten för godsägaren är hänförlig till inkomst av skogsbruk.

Ovanstående framställning gör inte anspråk på att vara uttömmande, det är här fråga endast om några reflektioner i anledning av gällande lag samt några exempel på, vilka frågor taxeringsfunktionärerna kan ställas inför. I hur stor omfattning dessa problem blir aktuella, det vill säga i hur många fall gränsdragningen mellan förvärvskällorna är av vital betydelse, finns ingen möjlighet att överblicka. Av en företagen stickprovsundersökning torde man dock kunna draga den slutsatsen, att de skattskyldiga i ganska många fall redovisat å fel bilaga: man har lämnat jordbruksbilaga i stället för rörelsebilaga eller tvärtom.

Som framgår av redogörelsen härovan

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15

Exit nöjesskatten!

Av uppbördsdirektör Nils Gottliebsson

I proposition till årets riksdag (nr 101) föreslås nöjesskatten avskaffad fr o m den 1 juli 1963. Dess slopande beträffande biografföreställningar blev ett led i den uppgörelse som träffats mellan staten och filmbranschen och att då bibehålla den för vad som återstår av nöjesskattekatalogen måste under alla förhållanden te sig tveksamt och mer än tveksamt med tanke på de tolknings- och tillämpningssvårigheter som nöjesskatten i denna del berett. Departementschefens konklusion blev "Att behålla den omfattande administrativa apparaten för uttagande av den återstående delen av nöjesskatten, sedan biografnöjesskatten bortfallit, synes föga rationellt. Då skatten dessutom, såsom jag tidigare påvisat, numera inte fyller tillräckliga krav på rättvisa och likformighet, vill jag därför föreslå, att nöjesskatten i övrigt avskaffas samtidigt med biografnöjesskatten."

Nöjesskatten är vid sin bortgång 44 år, ity att den tillkom år 1919. Ingen tår skall fällas på dess grav. Det knöts väl förhoppningar till den när den tillkom, men den ville aldrig bli ett välartat barn. Gränsdragningsbekymmer och tillämpningssvårigheter har alltid vållats av denna skatt och detta i sin tur har lett till ömsom skarpa, ömsom muntrande dueller mellan myndigheterna och nöjesanordnarna. "Den ständigt fortgående stegringen av statens och kommunernas utgifter nödvändiggör, att redan utgående skatter måste skärpas och att nya skattekällor måste uppsökas. Nära till hands torde då ligga att i större utsträckning än hittills varit fallet taga i anspråk den skatteförmåga, som yttrar sig i utgifter för lyx och nöjen". Det var Thorssons motivering till införande av nöjesskatten. När den nu utmönstras säger kollegan Sträng: "Några starkare statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl för skattens bibehållande kan inte anses föreligga". Tempora mutantur.

är det inte alltid lätt att avgöra, till vilken förvärvskälla en viss verksamhetsgren skall hänföras. Med hänsyn till de konsekvenser bland annat ur varuskattesynpunkt, som en riktig gränsdragning härvidlag har är det dock angeläget att taxeringsmyndigheterna har sin uppmärksamhet riktad på detta spörsmål. Det är också önskvärt att frågorna blir belysta genom ytterligare debattinlägg.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:15